

VISKY ANDRÁS

Irgalom

*meghalni otthon, saját ágyban, ingben,
meztelen könyvek között meztelenül,
meghalni mindenkinek, váratlanul,
mintha egyenesen az égből kapnál
ajándékot, elvesz egy kéz, elragad
önmagadtól, megnyugodni, ahogyan
Péter pap hirdeti vasárnaponként
a tóközi kőszószékről, Kolozsváron,
ötvenhét éves korában megnyugodott,
mondja, és valami bibliai szakaszt olvas*

*föl a lebetetlen összefüggések révült
bitével, meghalni tárt szemekkel, mielőtt
a kételkedés migrénje leszakítja jéghideg
koponyádat, és bevon az ájulás sűrű
köde, teabíbor Whisky-hamisítvány,
egy reszkető pohárba töltöm, még-még,
nyüszít a néma pohár Petri György
mészféhér kezében, egy tátott üvegszáj,
tele üres fénnel a Kőkert utcai kopott
konyhában, kilencvenes évek ragacsos*

*Erdélye, magány, szenny, utálatosság,
szemétvödörök és áradó rajongás, tűzpiros
VW Bully-ból szállt ki a házunk előtt,
egyenesen a hatvanas évekből, törötten
és pengejőzanul, mint egy okos madár,
Závadával meg Domokos Mátyással,
később kiugrott a legszebb hajú filozófus
is a kormány mellől (Radnóti), meg a
hullámzó Réz talán, majd a kortalan
gyermekek némaságát cipelő Várady*

*és Rakovszky, lányaink visítva elfutottak,
föl a földetlen tetőtéri szobába, elrejtöztek
sápadtságom elől a téglabalmok között,
a konok fiúk pedig gyanútlanul baglyokat
temettek a kertben a reves Vilmos-körte
alá, a gyermekek, Uramisten!, ugyan ki
vetette ki őket az idő mocskos partjára*

*a körmeink közé, fejükre kötünk fogadást
a felejtés negédes ördögével, ők meg
kijönnek elénk, boldog ifigéniák és táncos*

*lábú Jefte-lányok, hogy feláldozzuk őket
hazug győzelmeink friss kőbányásain,
jövők üvegcsontú zálogai, kitépett szívű
megváltók, szerelem-véletlenek, menjetek,
meneküljetek, fordítsatok hátat az önszeretet
síró-nyívó Jóbjainak és ne nézzetek vissza,
nem Whisky, debogy, formás Napóleon
Château, halálos eaux-de-vie, az egész
ország pancsolt Napóleonokat vedelt
akkoriban, micsoda évtized, Uramisten!,*

*úgy húztuk magunkra a huszadik század
politúrozott koporsófedelét, mintha ott
belül várna ránk egy másik virradat,
a sebtében kilőtt diktátor kedvenc
konyakjában úszott minden élő a szabadság
nevű rémálmom elől menekülve, megnyitlak
az ég csatornáit és fölfakadtak a mélységek
forrásai, és áradt mindenünnen a
Napóleon konyak, ömlött a torkot
sikáló ferde párlat, az öngyűlölet és a*

*bosszú hamis mámorában lebegett
az ország és nyitott koporsóba hajtotta
álomra nehéz fejét, reggelre a mindennapi
árulás szivárványa derengett a fejünk felett,
főztem a negyedrendű, szúrós Wiener kávé
a segélyben érkezett holland filteressel,
rozoga fogság-anekdotákkal próbálkoztam,
emlékszem legalábbis a jéghideg fogak
között szárazon fuldokló nyelvem sós ízére,
börtön-ragyás apámra gondoltam közben*

*meg a sosemvolt szülői házra, ahonnan
nem repültem ki soha, mert nem volt
hova kirepülni, fojtogatott a józanság
protestáns delíriuma, amikor az asztal
közepére tettük a fortyogó egytál ebédet,
mint egy kitörni készülő házi vulkánt,
föllemelkedett ismét a reszkető kéz,
elindult felém a mély vizespohár,*

*egyik kezemmel vakon töltöttem,
a másikkal az Írás után nyúltam, hogy*

*fölvesszem a kötelező napi szakaszt,
pedig a román Napóleon konyak gyors
mámorára vágytam én is, hogy elfeküdjön
a gyilkos szesz áramában a zilált nyelv,
és hogy így remegjen az én kezem is
a koszlott damaszt felett, mint a Petrié,
amikor a Szentírás után nyúlok, üres
várakozás és félelem nélkül, mint aki
nem tartozik senkinek és senkihez,
és nincs elszámolni valója a mellkas*

*sípoló ketrecében hangoskodó
magányos istene előtt, tudtam, mi
következik, tudtam, mit kell hangosan
fölvassnom, mint egy utolsó ítéletet,
és előre tudtam, mire képes a gyáva
torok, amikor Biblia-fekete árnyak
vonják be az ebédlőasztalt és fölcúsúzik
a tehetetlen hang; a valláshoz nincs zenei
hallásom, mondta Petri, így születtem, és
hogy nem igaz, hogy jó csak a jóból jöhet,*

*és a gonoszból csak gonosz, mondta, mint
egy étkezés előtti szikár imát, amikor az
őrült Hóseáznál kinyílt a Könyv, kitárta
magát előttem, mint egy fogatlan,
ráncos száj, hogy illetlen szerelemmel
fogadja be száraz nyelvemet, és máris
rám szakadt az Írás, és záporozott
kénköves betűivel minden szó,
hogy sürgősen vegyem feleségül Gómert,
valami Diblajim parázna leányát, ejtsem*

*teherbe késlekedés nélkül ott az asztalon,
és ő szülje meg, még a közös ebéd előtt,
Nincs Irgalom nevű lányunkat, mi meg
örvendezzünk a kis véres megváltónak,
akitől a Mindenható eltiltotta a hazugság
édes angyalát, ő pedig villámgyorsan
nőjön fel közöttünk, mint a sivatag lobogó
virága, kőről kőre, fáról fára lépkedjen,
és nevetve nyújtsa kezét, Nincs Irgalom,
örvendek, how wonderful to meet you*